

Foretræde for Børne-og Undervisningsudvalget, 26. september 2024

Pædagogisk LæringsCenterForening

Kari Nessa Nordtun, kunnskapsminister udtaler den 13. september 2024:

Ny stortingsmelding om en mer praktisk skole kom nå på fredag. Kari Nessa Nordtun, kunnskapsminister er ikke er redd for å ta et tak, og hun setter skolebiblioteket i fokus. "Regjeringen vil styrke skolebibliotekene som læringsarenaer slik at de kan bidra til leselyst, og at elevene utvikler gode språkferdigheter, leseferdigheter og kritisk tenkning. Skolebiblioteket skal være tilrettelagt for skolen, kunne brukes aktivt i opplæringen og være en integrert del av skolens pedagogiske virksomhet. Skolebiblioteket skal derfor være tilgjengelig for elevene i skoletiden. Regjeringen vil også at skolebibliotekene skal bidra til å jevne ut sosiale forskjeller." I tillegg trekkes bemanning fram, og dette skriver stortingsmeldingen om bemanning: "Hovedtilbakemeldingen fra innspillsrunden til ny leselyststrategi, var at det er varierende kvalitet og bemanning i skolebibliotekene, og at det er behov for bemanning av kvalifiserte ansatte og styrking av innholdet i skolebiblioteket".

Pressemeddelelse, den 14. maj 2024:

Regjeringen tar grep for å øke leselysten hos barn i norsk skole og vil øke tilskuddene til skolebibliotekene med 20 millioner til totalt 50 millioner kroner i 2024. Dette vil gi flere barn og unge tilgang til et åpent skolebibliotek med dedikerte ansatte.

Læs hele pressemeddelelsen her:

<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/regjeringen-styrker-skolebibliotekene-med-20-millioner-kroner/id3038502/>

Danske læseforskere siger:

Lystlæsning i form af fordybet læsning fordrer både interesse og mestring. Ifølge læseforsker Kristiane Hauer har litterær dybdelæsning både en oplevelses- og en opmærksomhedsdimension. Dybdelæsning fordrer "en koncentreret, fokuseret og vedholdende læsepraksis af primært længere, sammenhængende tekster. Et passende læsetempo spiller her en væsentlig rolle, så der er tid og plads til at få den fulde forståelse af teksten." (Hauer, 2020:233)

Læselyst synes at have en betydning for den videre udvikling af læsekompetencer (Anna Skyggebjerg, 2021)

Stine Reinholdt Hansens ph.d.-afhandling "Når børn vælger litteratur" udkom i 2014

Undersøgelsen byggede på tal fra 2010, hvor knap 2000 børn i alderen fra 9-12 år havde svaret på et spørgeskema om deres læsevaner, og den lagde sig i forlængelse af Center for Børnelitteraturs undersøgelse "Børn læser bøger fra 2000".

Udviklingen fra 2000 til 2010 var, at flere børn læste ugentligt, men færre børn læste dagligt, og at interessen for at læse faldt senere i 2010 (5.-6. klasse) end i 2000 (3.-4. klasse). Derudover viste tallene, at alle adspurgte børn, uanset køn, alder og etnicitet, svarede, at de ville læse mere, hvis der var mere tid og flere bøger med emner, de interesserede sig for (Reinholdt Hansen 2014).

Reinholdt Hansen fulgte med undersøgelsen *Børns læsning 2017* op på sin ph.d.-afhandling. Undersøgelsens mest markante resultat var, at det gik tilbage med fritidslæsningen af bøger hos børn på mellemtrinnet. Samlet set var der sket et fald på fem procentpoint, fra 61 procent til 56 procent i perioden 2010-2017, hvad angik børn (9-13 år), der læste flere gange om ugen.

Hyppige læsere fra 1980-2021/grafik fra 6 læsevaneundersøgelser i samme tidsrum

Hyppige læsere fra 1980 til 2021

I de seks præsenterede læsevaneundersøgelser defineres hyppige læsere som elever, der enten har angivet, at de læser "næsten hver dag" eller "mindst flere gange om ugen". De to svarkategorier danner sammenlagt kategorien hyppige læsere, hvilken vi ser nærmere på i det følgende.

Mellem 1996-2014 læste eleverne i 4.-6. kl. mere...

tallene stiger

Fra 2014 og frem til 2021 læste eleverne mindre...

tallene styrtdykker

Hyppige læsere fordelt på klassetrin

Spørgsmål:

Hvor ofte læser du bøger i din fritid (ikke lektier)? (stillet i 2022)

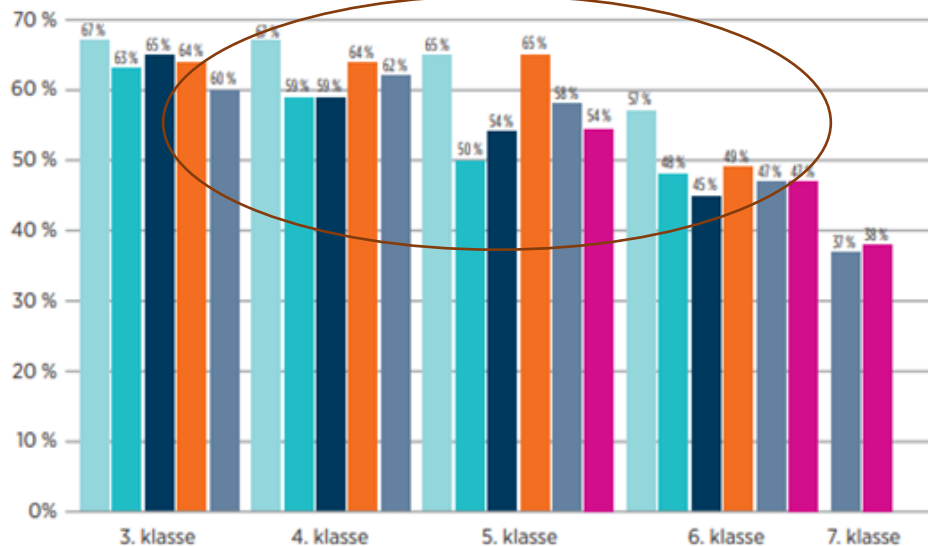
Hvor ofte læser du bøger i fritiden? (ikke lektier) (stillet i 2014 og 2018)

Hvor tit læser du en bog i din fritid? (ikke lektier) (stillet i 2000)

Hvor tit læser du i en bog i fritiden? (stillet i 1996 og 1980)

Svarprocenter:

Defineret ved andelen af elever, der læser "næsten hver dag" eller "mindst flere gange om ugen".

- Kulturens børn (1980)
- Bøger kan brænde (1996)
- Børn læser bøger (2000)
- Når børn vælger litteratur (2014)
- Børns læsevane 2017. Overblik og indblik (2018)
- Børn og unges læsning 2021 (2022)*

* 8. klasse er ikke medtaget i tabellen, da der ikke er sammenligningsgrundlag fra tidligere undersøgelser.

Læsehyppighed hos danske elever. Sammenligningen baserer sig på andelen af hyppige læsere for midlet i seks undersøgelser.